

1921 оной декабрин 21-нээ гавана

БҮРЯАД УНЭН

Бүгдэд арадай газетэ

1992
ДЕКАБРЬ
2
Убэлэй түрүүшын Сагаагшын гахай харыг 8 СРЕДА Гарагай 4 № 234 (18593) сэн 6 мүн

Малай үбэлжэлгэ — шанга шалгалта

Хаагдаа. Энэ хадаа 1991 онойхиноо 475 килограммаар бага болоно.

Хүдөө ажаахынхид үйлдэ-бэрлэлхнэ продукцияа худалдахадаа, сэхэ гарзада ороно. Тэднээр үбнэ тэжээлэй дутамагнаа болоно, үхээ малаа олоор хороогоо. Тэрээнхээ галиа үшөө олоор тэднэ үхэжэ, ажаахнууд тэднэ район соо 300 үхэр, 2438 гахай үхэжэн байна.

Мүнөө районий малшад ай эгээл харюусалгатай хаань ороод байна. Гэбэшье зарим ажаахнууд үбэлжэлгэдөө хүсэд бэлдэхэл хэзгүй, үрда жэлүүдэйнгээ алдуу эндүү-нүүдэ дабжаа байна. Малайн байха байра улаан заб-набарлагдана. Сонхо шэл-лэхэ, шабаага гаргаха хүсэ-рэлгэ болон элдэб забна-бага юумэнүүднэ үшөөл олон.

Тожээлээр дуталдаханаа гадна тэрэнэ буйлууха га-зарын забнабарлагдаагүй. Орооно тарианай зүйл татаг-данагүй, мүн ууралаар буй-луулдаганагүй. Энээн дээр-ээ хү наалиа дээшлүүл-хэ аргагүйдэнэ.

Малайгаа шадал тэнхээ алдахуулангүй үбэлжүүлхн тула бүхы байгаа түхээр-лэгүүдэ, тэжээл буйлуудалг цех болон кухинуудаа түр-гэн сагга зануулаха ёһотой. Гүнсэд буйлуулдагана эдэ-гээр мал тэжээхэдэ, ашаг-тай гэжэ булта мэдэнэди.

Ажалдаа бэрхэ, урагшаа жа-наатай хүннэ табижа, хям-гатайгааршье хаа, тэжээл-ень татадуулангүй байгаа-лаа, малаа тураангүй үбэ-лэй ута нiorra дабаха арга бэй.

Н. ЮРНИК.

РОССИИ АРАДАЙ ДЕПУТАДУУДАЙ VII СЪЕЗД ХҮДЭЛМЭРИЕЭ ЭХИЛБЭ

МОСКВА ИТАР-ТАСС. 1-дэ декабрийн 1-дэ дахин Хуули зохиохо ажил Ихэ ордон соо Россиян Ара-дай депутатуудай долоодохи съезд хүдэлмэриэ эхилэ. Россидахи экономика

реформын ябасые зүбнэн зарим хубине шэнэлхэ ба бусад асуудалууд Съездын дэргэдэ зүйлдэ оруулагдаа. Арадай 980 гаран депутат Съездын хүдэлмэридэ ха-баадана.

„Буряад үнэн“ 93

НҮЛӨӨЛХЫ ХҮСЭЭ ЗҮБӨӨР ЭЛСҮҮЛЫТ

Би Казахстанай Павлодар хото шадар амаһуудог, ажалдагын, үбгэмни орд яһанай хүн. Тимэмээ тур-л хэлэн дээрэе ходо хөөр-лэжэ байха аргагүйб. Ух-и-бүүдэ «най, муу, ерө, ошо, сайн байна, баяртай» гэжэ мэтэ нэгэ хэдэн үгэнүүдтэ луграһанби. Бөрөө «Буряад үнэн» газеттэе захинаа. Ун-шалаггүй байһан хадаа ехэл голхоргошоб. Мүнөө минни «сухаа ороходо», аяар Казах-стан руу ори ганса газетэ альгээхэ гэжэ хүсэр болон-хой, Тимэмээ би түрэл шота-гаа эрлээр, «Буряад үнэн» газеттэе «бухана» ородог амналтайб. Арадай-мнай омогорхол болохо ган-са энэ газетимн жэлнээ жэл-дэ һонни болонот байна гэ-һэн сагилтэ үгэнэб. Тинхэ-лэ монгол, буряад угсаата-най түүхэ, шажан, аашалг гэжэ мэтэ темнүүдээр олон статынуудай томилордодог болоһондөө урматой.

Мүнөө үшнэ байдалай элдэб асуудалуудаар һонни статынууд бэшгээшье һаа, олонхинэ лэ хүн зондо һаин юума дуулангайгай даа. Предрияти хаагдаха туй-лда хүрэнхэй гэжээнэ эхил-лэд, үбнэ тэжээл бираггүй, хүнүүд муу болоо, архи ууна, хүдэлмэригүн хүнүүд олоһорно, юумон үнэтэй бо-лоо, байгалимнай бузаалаг-даа гэжэ мэтэ мэдээлэлүүд газетүүдтэй зарим дугаар-нуудай халхалдаа эхлэнэ хү-биньэ ээлнэ гэжэ ойгодоо. Тээд һаин юумэн тойроод лэ болохол байгаа бэд даа. Бидэ тэднине ойлгонгүй, обээрнугүй үгэршэнэ бэшэ гүбди. Илангаяа залушмууд тухай, тэднэй һаин тала тухай олоор бэшэхэ хэрэг-тэй гэжэ һанана. Юуб гэхэдэ, залуу хүнине ходо муу-шалгада, ерөөлүдэ тэрэ муу һанатай болохохо һа-лахал даа. Хэрбөө тэрэнэй һайнаар хэлнэ юумне хо-ло обээрно, сэтгэнэ, хэм сон-со магтажа, дэмжэжэ байгаа һаамнай, урагшаа һанатай, сагаан сэдхэлтэй хүн Ур-ган гараха болохо ха юм.

Мүнөө саг хүсэр хүндэ болоод байна. Эгээл энэ үедэ залуу халаандаа зүб харгы олгохо гэжэ манай нангин үеэла болоно. Элдэ-бин видеофильм хараад, зарим залуу хүнүүд тэдэ фильмүүдтэй героинуудыа ма-жааха гэжэ оролдодог. Ху-бинэ дэбжэе, үдэхэлжэ бай-гаад «герой» шэнгээр өөрн-гөө тоолоно да юм даа. Хүн нашлаашаа хуубуе хараад, «амар эсэн, бэрхэ, хүсэтэй хуубун гэжэ» гэ-жэ хээдээшье хэлэхгүйб. Ижадалгашь гээшмэни хүнине гансал муу талаһаа харуу-ла гэжэ олгуулаха ёһотой-бди.

Би Казахстанһаа ерлээр, түрүүшн дээрһоо эндэхи залушмууд һаин талынэ абһаар обээрно һэм. Аэ-ропорт дээрэ буугаад, хэдэн сүүмхэ үргэлэнхэй, арай шамай гэжэ автобусто һа-лириа ябахимени хэдэн залуу буряад хуубун обээрно, таксида һуулаад таһаа һэн. Нэгэ хэдэ хоноһон хойно, оройһон «Сааян» гэжэ буу-далһаа холо, дооһо орпо-дог гэрнүүдтэ амаһуудог түрэлхидтөө ошохо гэжэ эо-рибоб. Хэдэн жэлэй турша-да энээгүүр абаагүй хадаа теориншэбөө. Үйлсэдэ ори гансаараа үлэбэ хэбэртэйб. Харан гээшмэни, урдаһаам үбэ һамган хоёр ябажа ябаба. Тэднээ тинмэ адр-рессаар оридог гэр хаанаб гээд асуухадамни, мэдэхгүйб. Хэдэн жэлэй турша-да энээгүүр абаагүй хадаа теориншэбөө. Үйлсэдэ ори гансаараа үлэбэ хэбэртэйб. Харан гээшмэни, урдаһаам үбэ һамган хоёр ябажа ябаба. Тэднээ тинмэ адр-рессаар оридог гэр хаанаб гээд асуухадамни, мэдэхгүйб. Хэдэн жэлэй турша-да энээгүүр абаагүй хадаа теориншэбөө. Үйлсэдэ ори гансаараа үлэбэ хэбэртэйб. Харан гээшмэни, урдаһаам үбэ һамган хоёр ябажа ябаба. Тэднээ тинмэ адр-рессаар оридог гэр хаанаб гээд асуухадамни, мэдэхгүйб.

Т. НАЗМОВА.

ЭБЭЛЭЙ НЮРГА АЖА ДАБАХАБ?

—988 центнер үбнэ абан-хай. Нимэ нөөсөтэйгөөр үбэлэй ута нiorra дабахагүйгөө мэдэхэдэ, районимнай ажа-ахынууд эрхэ бэшэ малаа үсөөлнэ. Хамнабарин «Нган-ца» ажаахыгүүгөөр, райондо-мнай 6711 эбэртэ бодо мал б ан һаа, мүнөө 5803 тол-гой үлэнхэй. Бүдүүн тэ-жээл, бэшэндэ орхолоо эхыс бэлдэхэншье һаа, тарианай ажаахынуудай Нестеровскын нэгэдэл мала-олоор үсөөлөө. Тэднээр үн-гэрэгшэ жэлдэ 1442 үхэр-тэй байһан. Октябрийн 1-ной мэдээгээр 967 үхэртэй болоод байба.

Үнгэрэгшэ жэлдэ рай-ной ажаахынууд 17 580 гахай-тай байһан гэжэе. Мүнөө оройдоол 15 101 толгой үлөнхэй. Саашадаа гахай-нуудыс бариха талаар «При-байкалец» колхоз хүндэ байталда оройһой.

Мал ажалай продукцияны үбэлдэбэрлэдэг хэмжэнэ улам бага болоно.

Урда жэлдэ район дотор 43 670 центнер хүн һааглан-һан һаа, мүнөө 32 640 цент-нер абталхай. Тарианай ажаахынуудай Нестеровскын нэгэдэл энэ талаар сэхэ гээг-дэлтэй. Вашишадын үн-гэрэгшэ жэлдэ һу наалиа 8205 центнертэ хүргэжэн юм. Мүнөө оройдоол 4466 центнер һанхай.

Районд дүн карахада, үсөн бүриһөө дунда ээ-гээр 1503 килограмм хүн

Дэлгүүрэй харилсаан. Энэ ойлгомжо хүдөөгэй ажал-шад ай ажабайдалда өөрингөө бата йуури олохо байно. Мүнөө үедэ оло багатай, үрн шэригэй хамтын ажаахы-нууд тарагдажа, тарианалан ажаахынуудай эблэл болгон хубилгагдахада, ажалша бүхэриг хүнүүд өойдөнгөөр ху-бинье таһалан абажа, фермерүүд боложо эхилэе юм.

Ажаахын залуу малшад нэгэн Баяр Батондирович Бадмаев өөрыгөө арга боломжыс гүйсэд боложо үсөөд, ажаахыгаа хутгалбэридэ фермер болохо тухайгаа мэдүүл-һэн юм. Тингэжэ Баяр Бадмаев Хагда Шагдарова һам-гангаа Хожонгын аймагай тарианшад ай ажаахынуудай «Ушхайта» эблэлхэ таһарна, 370 толгой охэ хони аба-һан юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: фермерүүд Бадмаевтан. Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

ХАРИЛСАА ТОГТООНО

Завод эрхэ юм. Тинхэдэ үр-гэнэ асарга, заводтой тоосохо ёһотой.

Үнгэрэгшэ аун заводой бү-лэж хүдэлмэридэ уурхайн профилаториде амархал, У.Цыренжаповтай үжэйнүү-дэ болон үзэхэлэн бусад газаруудыс харһан, та-нигдэһан байна. Мүнөө Ба-гануурай шахтерүүд ИВР-гэй «Жемчужина» гэһэн профилаториде амараа. Та-днээр эхлээд амаралтада түрүшүлэнхэ үнгергэе гэ-лэ хэлэхэ харгэжэ. «Тэатр-ралына Улаан-Үдэ» гэһэн эктурсын эмхидхэгдэнэ, о-перэ болон балетий, драмати-ческа театруудай үзүжэ мада харһа, республикын үзэхэлэн газаруудтай та-нигдэ. Заводой профилато-ридэ байхада энэ амар-галына хүдэлмэришадтэй, нэ-стеровуудтай таһалса, үн-гэрэгшэ жэлдэ амаралта-һаан хуураа үзүжэ.

Улаан-Баатарай түмэр ла-мэй делегатай эрхэ, удаан болоорой программа зохи-бо, хоорондоо харилсаа-байха гэжэ шиндэ. Тус про-граммын ёһоор локомотив, вагон забнабариха, станда-ртна бэшэ түхээрлэгүүднэ, ээр зэмэгүүдэ, залсэ хэр-гэсэлнүүднэ завод бүтээхэ юм. 1993—1995 онуудай туршдаа энэ программа бө-лүгдэрхэдэ болоно. Валю-таар үргэн хэрэглэмнэй эл-барна андалдаглар тоосон-ноуд болон регионуудай по-литическэ ба нийтин 33 эм-хин 2 мянга шахуу деле-гатууд тэрэнэй хүдэлмэридэ хабаадалсаа һэн.

Росси Федерациин Прези-дент Борис Ельцин тэндэ үгэ хэлэхэдэ, реформо дэм-жэшэдэ эблэнэ парти гү, ази нийтин хүдэлөөн болго-хыс дуралхан, энэ амални гешүүн болохоор бэлэн бай-һан тухайгаа мэдүүлэе.

Э-дахы нiorra. «Шэнэ эл-бвнай зорилгонууд» — хөө-рлөдөн.

«Түрүүшн номой һайн-дэр» — Эдэе. Захаамнда ажалдаг өөрн корреспон-дент Н. Гармаевай түрүү-шн материал.

4-дахы нiorra. Соёлой но-нин.

3. ШЕВЦОВА.

Улаан-Баатарай түмэр ла-мэй делегатай эрхэ, удаан болоорой программа зохи-бо, хоорондоо харилсаа-байха гэжэ шиндэ. Тус про-граммын ёһоор локомотив, вагон забнабариха, станда-ртна бэшэ түхээрлэгүүднэ, ээр зэмэгүүдэ, залсэ хэр-гэсэлнүүднэ завод бүтээхэ юм. 1993—1995 онуудай туршдаа энэ программа бө-лүгдэрхэдэ болоно. Валю-таар үргэн хэрэглэмнэй эл-барна андалдаглар тоосон-ноуд болон регионуудай по-литическэ ба нийтин 33 эм-хин 2 мянга шахуу деле-гатууд тэрэнэй хүдэлмэридэ хабаадалсаа һэн.

Росси Федерациин Прези-дент Борис Ельцин тэндэ үгэ хэлэхэдэ, реформо дэм-жэшэдэ эблэнэ парти гү, ази нийтин хүдэлөөн болго-хыс дуралхан, энэ амални гешүүн болохоор бэлэн бай-һан тухайгаа мэдүүлэе.

Э-дахы нiorra. «Шэнэ эл-бвнай зорилгонууд» — хөө-рлөдөн.

«Түрүүшн номой һайн-дэр» — Эдэе. Захаамнда ажалдаг өөрн корреспон-дент Н. Гармаевай түрүү-шн материал.

4-дахы нiorra. Соёлой но-нин.

3. ШЕВЦОВА.

БАГА ЯҺАТАНАЙ АСУУДАЛНУУД ЗҮБШЭГДЭБЭ

Республикын хойто районуудай бага яһатанай эблэлэ ирлэһин үзүлөөн Буряадай Соёлой түбэй байсан соо болобо. Хуралханай, Хонто-Байгалай, Бауитын, Муйскын районуудай эблэлтэй түрүүлэгшэнэр А. П. Дел-банова, С. Ф. Рассохин, В. М. Торгонов, В. С. Кор-нян гэгшэд энэ эрблөөндэ хабаадаа.

«Республикын хойто районуудай бага яһатанай соёлой бичиг тухай» республикын эблэлтэй президент Н. С. Степанов дэлгэрэнгэй эхлэхэд хээ. Тинхэ зуураа, респу-бликын эблэлдэ Россиян Федерациин 1992 ондо һомо-лон мүнэн һангай гаргаша, оюутанай һуралсал, уран бүтээлэй цехүүдэ барилга, гэр байрын асуудалууд дээрэ тогтоо. Удаан үгэ абһан республикын соёлой түбэй түрүүлэгшэ гуаваа В. С. Гончиков республикын ортогонуудай соёл-гэгээрэлнэ саашадаа яажа хүгжэн һал-барха арга боломжонууд тухай хоорбо.

Эблэлтэй дэргэдэхи һөргөн хүжөөлөгчнэ жасын түрүү-лэгшэ В. Д. Тугутов, багшанар институтай багша Е. Ф. Афанасьева, городской телеграфно-телефонной станциин ахам-дал инженер А. К. Елбонов болон бусад республикын эблэлтэй хүдэлмэриэ алиһе таһаһан шэнжэлээ, һа-намяа дуралдануудаа оруулаа.

Министруудай Соёлой үндэһэ яһатанай хоорондохн харилсаанай таһагыс даалга И. Ц. Дабаев, Экономикын талаар гүрэнэй комитетдэй түрүүлэгшэнэ олоһон В. М. Морозов, Верховно Соёлой түрүүлэгшэ Г. И. Ми-тупов, соёлой министрэй орглогин А. А. Петрунин гэгшэд тус зүблөөндэ хабаадана, үгэ хэлэбэ, олон тоото асуудалуудта харюусаба.

Манай корр.

Буряад Республикын Верховно Соедэй Президиумдэ

Эрдэмшэнжэлэлн хүдэлмэридэ габыаатай байһанай түлөө Буряад Республикын Верховно Соедэй Президиум 1992 оной ноһорин 10-най Зарлигаар Россиян Наукануудай академийн Сибириньн отделениин Буряадай Биологийн институтай хүдэлмэригшэдтэ «Буряад Республикын эрдэмэй габыаата ажал үбэлүүлгаша» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгобо гэбэл:

Будаев Хышикто Раднаевичта—хүдөө ажаахын эрдэмэй кандидат, лабораторие даалга.

Шаргав Матвей Александровичта — биологийн эрдэмэй кандидат, ахалагша эрдэмтэ хүдэлмэригшэ.

Хүгжэмэй искусствоые хүгжөөлгөдэ габыаатай байһанай түлөө республикын Верховно Соедэй Президиум 1992 оной ноһорин 10-най Зарлигаар Буряадай гүрэнэй филармонийн дуушан Кунтохьева Долгор Геликов-нада «Буряад Республикын габыаата артист» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгобо.

Театралына искусствода габыаатай байһанай түлөө республикын Верховно Соедэй Президиум 1992 оной ноһорин 10-най Зарлигаар Бу-рйадын районий алта малгайшад «Циска» артелиин тү-рүүлэгшэ Павлов Петр Михайловичта «Буряад Респу-бликын габыаата экономист» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ ол-гобо.

Горноурдаа промышленностине хүгжөөлгөдэ габыа-тай байһанай түлөө республикын Верховно Соедэй Президиум 1992 оной ноһорин 10-най Зарлигаар Бу-рйадын районий алта малгайшад «Циска» артелиин тү-рүүлэгшэ Павлов Петр Михайловичта «Буряад Респу-бликын габыаата экономист» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ ол-гобо.

ИТАР-ТАСС НҮҮЛЭЙ МЭДЭЭСЭЛ

УМСЭЛЭГДЭНЭЙ ПРЕДИДИУНЫ ИЛГАХАГУЙ МОСКВА. Зөөрине үмэ-лэхэ хэрэгтэ дэмжэхэ зорил-гонойгоор «Гүрэнэй зүблөө финансова дэмжэлтэ үзүүл-хэдэ, үмэсэлгэдэн предри-тинуудыс илган гаашаал-хугай тухай» Зарлиг Россиян Президент В. И. Ельцин гаргаа гээд Россиян Федера-циин Президентын хэблэлэй албан мэдээсэл.

Тус Зарлига ёһоор, Гү-рэнэй зүблөө үгтэдэ хүнлэ-лэлтэй урьһаламжануудан гүрнм үмэсэлгэдэн пред-риятинуудтай хэрэглэгдэ ёһотой.

Росси Федерациин рес-публиканыс бюджетдэ мүн-дэ һомолходо, үмэсэлгэдэн предриятинуудыс илган га-шаалхугайн тулада энэ Зарлиг гаргагдаа юм гэжэ Зарлиг Президентын хэблэ-лэ албанай мэдээсэл соо тэмдэглэгдэнэ.

Росси Федерациин рес-публиканыс бюджетдэ мүн-дэ һомолходо, үмэсэлгэдэн предриятинуудыс илган га-шаалхугайн тулада энэ Зарлиг гаргагдаа юм гэжэ Зарлиг Президентын хэблэ-лэ албанай мэдээсэл соо тэмдэглэгдэнэ.

Гүрэнэй ба муниципалына зөөрине үмэсэлгын чегүү-дэр худалдаха гэжэ үмэ-сэлгын программын гол зо-рилгонуудай нэгэниһе бол-но гэжэ вице-премьер Ана-толий Чубайс тэмдэглэе һэн. 1993 ондо үмэсэлгын че-гүүдээр худалдагдаха зө-мдээсэлүүд.

Э. Шенцова: «Сэхэ харил-саа тогтооно».

«Буряад үнэн»-93. Т. Назимова: «Нүлөөлхы хүсээ эрбөөр олсуулыт».

Буряад Республикын Вер-ховно Соедэй Президиумдэ, 2-дахы нiorra. Дэлгүү-рэй харилсаан: мүнөөнэй

рнин нинтэ үнэ сэн 1,5 три-лион түхэриг болохо гээд программын проект соо хэл-дэгдэнхэй. Энэ программые зүбшэн хэлсэлтэй һүүлдэ бүхы дээрнэ дэмжэһэн бай-һан.

Удаан хизаарнуудай, об-ластынуудай, Москва ба Санкт-Петербург хотонуудай гүрэнэй засагай зургаанууд-та нэмэлтэ энгэмжэ гүлөө-лэгүүдэ дамжуулаха тухай Россиян Президентын Зарлигай проектыс Министр-нүүдэй кабинет һайшагаа һэн.

Росси Федерациин реги-онуудта экономика реформыс экономикые хүсэр хүндэ байдалһаа гаргаха талаар хойшошуулангай хэмжээнүү-дэй программые бэлдүүлгэдэ хизаарнуудай, областынуудай, Москва ба Санкт-Петербург хотонуудай гүрэнэй засагай зургаануудай үргыс дээш-лүүлэхэ гэжэ энэ Зарлигай зорилго мүн гээд тэрэнэй проект соо тэмдэглэгдэнхэй.

КОНСТИТУЦИОННО СҮҮДЭЙ ТҮРҮҮШЫН ШИИДХЭБЭРИ МОСКВА. КПСС-эй та-ража, Союзай өмхин эрхэ үлгала алдһан дээрһэн, мүн тэршэлэн РСФСР-эй

байдал, хараа шөглөлүүд, К. Ивнифоров: «Эрдэмтэдэ «этрһөнэй» хэрэг бин гү?»

Хүн зоной аша туһада И. Гомбон: «Айһалдыс хал-дуунаар угтанабди».

Газарыс үмсин төөри бол-гохо гү? Д. Алгаев: «Худал-даанда оруулжа, болохогүй».

Э-дахы нiorra. «Шэнэ эл-бвнай зорилгонууд» — хөө-рлөдөн.

«Түрүүшн номой һайн-дэр» — Эдэе. Захаамнда ажалдаг өөрн корреспон-дент Н. Гармаевай түрүү-шн материал.

4-дахы нiorra. Соёлой но-нин.

Дэлгүүрэй харилсаан: мүнөөдэрэй байдал, хараа шэглэлнүүд

ЭРДЭМТЭДЭЭ «ЭТЭРЬЭНЭЙ» ХЭРЭГ БИИ ГҮ?

Экономикын байдалаа муудаха бүри ажабайдалаа али бүхы талаа бэрхшээлд нүүд ушаржа байнхай. Урданай Союзай хандаржа, эмхидхэлэй-ажамын байгууламжа эрдм хүнлалтануудай болохо, бүхы ороной эрдэмтэдэй элбэл бэрхтэй байдала ороо.

Арадай ахакы хүтэлбэрийд министрэнэ байгууламжын хубилгалдаа, халбарин олон институтууд эзгүр болобо. Гална сэрэгэй промшлешинистин эд бараа гаргадаг шэглэлтэй болгодохо, эрдэмшэжлэлтын олон институтуудын тематика хэрэггүй болоо гэсэн. Атомай ба замбуулинэй шэнжлэлтнүүдэй үүргэ бодотой сэнгэдэхэ боло. Уламжалан гол институтуудтаа мунгэ номлолын хэмжээни эрдм доошолон байна.

СССР-эй Наукануудай академи мүнөө Россия мэдлэй болохо, правительствын, парламентын зүгнөө ямаршэ дэмжлэгэ олоногүй. Илангала голхоролтойн гэхэдэ, гурэн гэшэмнэй эрдэмтэй хуужалтэ материальна таллаа дааж шадарха болшэ болоо гэсэн. Эхэл таагүй баримта даа. Бүхы дэлхэйн хуужалтын шэнэ, удаахи шадарага ража байхдаан, манайн хойшоо алхам хэжэ баатай болоно шуу.

ООН-ой 21-дэхи конференци дээрэ оршон тойрончи байгалине арышалан хамгалжа ба хуужоох тухай программа баталгадан абаа хэн. «Хүн түрэлтэ түүхын шиндхэй үсэл ажалнууа. Түгэс хүжээтэй байгали хоорондохи харилсаа-зуршиллодо тээхэйн аргагүй болоо. Энэ замаар саашаа даахаа наа, агуу-эхэ аюул үсэл хүжээни байна» — гэжэ энэ конференци дээрэ тэмдэглэлхэн юм. Тээд оршон тойронхино эхэ

хохидол үзүүлжэйн түлөө тэмсэхэдэ, эрдэмэй зааба-гүйгээр энэ хэрэг бэ-лүүлжэ боломоор ааа? Ямаршэ гурэн турын болбосон наин байдалыс сэнгэхэ гэхэл, хүн зоноо хэр хоолуудалгынь гапсал хараадаа абаха бэшэ, харин бутанайнай хамтын гэр—Газарыс тэрэ зандан үлөөхэ нөөсэтэй гү гэжэ ха-раад үзэхэ хэрэгтэй. Илан-гала мүнөө усын эрилтэ-нүүдтэ таарама эколого-экономическа гурим бай-гуулаа гансал электронико-лоо бэшэ (энэ талаар США Япон хоорыс бүхы дэлхэй «намнана» шуу), харин хүндэ промшлешинистин байдалаа дуудыдаа. Тус промшлешинистин орон той-ронхине илангала бузарла-на ха юм. Ингээд сэрхэдэ, эрдэмэй үндэсөөрн «таа-на сабшааар» далайдаан «хэлмэ» гансахэ эрдэмтэй хүжээтэдэ бэшэ, харин Га-зар дэлхэйнай бүхы хүн зоноо ажаминарадаа муу таланаа түлөөлжэ болоно.

Хүнгэн бэшэ мүнөөнэч ажабайдалаа эрдэм ухаан ямар туналамаа үзүүлжэ болоно? Промшлешинистин үндэс хүррита халбарин-нүүдэс технологическа шэнэ хэмжээндэ гаргаха, нэр-гээхэ гэжэ бүхы оронууд ай эрдэмтэдэй зорилго мүн. Гэжэшэ манай ороидо хүндэ промшлешинистин техно-логи олоол ядуу байдал да гэжэ тэмдэглэлхэн хэр-эг бии гү?

Зүүн зүгэй оронүүд — Япон, Тайвай, Урда Корей энэ талаар нилээд амжал-татай, өөһдын ноюсанууд-тай ааб даа. Теэд хойно-тон, гэгээдэн ха юмбидон гээд лэ бүришэ урагша-гүйлэхэ арга хэн манда ол-гохоб? Илангала инноваци-онтой технологичин уха ша-нар эхэ. Энэ технологичине даган хүдэлхэдэ, ямаршэ үйлдэбэри эрдэмшэнжлэл-тэй лаборатори мэтэ боло-

лог юм. Жэшээлбэл, руда малтан абаха халбаржа энэ технологичин ашаар гансал гол ашгата малтамалаа аба-ха бэшэ, харин дайралда-лан бүхы пороодо хэрэгтэ-гэ боломоор. Экологическа зорилгонуудыс шиндхэ-нүүдэ хангуугаар анхан хоо-лон пороодо гээд хаялгада байхан аломонин, кремин, титан, кальци, натри, кали гэжэ мэтэс хажуугааршэ ашгалаха аятай шуу.

Буряад оронине Россияна таланаа болохгүй: энэмнэй — түүхын, соёлтой талаар нэгдэл мүн. Гэжэшэ Байгала дүтэ хадан энэ регионий хүжээтэдэ онсо ондоогоор хандаха баатай болодоно. Мүнөө үедэ эн-дэхэ байгалин ойро ойго хүрэхгүй гэхэн хараа шэ-глэл бургушаа га. Шадама-раар, гамтайгаар ашгала-хэргэгтэй. Байгалидаа хо-хидол үзүүлжэ үрхэдэни. Ой модо гамгүйгөөр отол-ходо, уна голшай шэргээ, промшлешина үйлдэбэрин үлгэдэлэй унан нуур, соо-рэмүүдэс бузарлана. Обоо хубоо бог шорой, амилдаг агаарайнай аргагүй муу-дхыс болонон умар, бусад-лэй олон хохидолто хойно-лонтой үзгэдэлүүдэс тооло-но бараахар бэшэ гэхээр.

Буряад оронтой эрдэм-тэдэй хүсэл нилээд эхэ. Ре-спубликанаа эдэмнэй гаржаа ошоногүй. Харин шүүд ёноор хэрэг эрхилхэдэ дам-жан ороон эрдэмтэй, мэргэ-жээтэд олон юм. Эдэныс үйлдэбэрин хэрэгүүдэй баадуулаха гэбэл, хүжээтэй түбтэ хангалта боломоор бай-ха. Тус түбтэ, манай наам-жаар, нимэ талагуд ор-уу-лагдаха ёһотой гэбэл, мэлээ-сэлэй, технологическа, ком-мерческэ гэхэ мэтэ.

Байгал нуурай бүхы дэл-хэйн байлг гээжэ мэдэр-гэдэнэй удаа ажахын ажал ябуулгада хингалтын, эко-логическа таланаа эрлэнгү-дэй хэды зэргээр шангал-хайнхэйн ойлгосотой. Тим-мэлээ экономическа ажал ябуулаа эрхилхэдэ энэни-сэвэ түб мурөөр мэдэрон, эрдэм-тэдэй харилсаатайгаар хүд-лөөгүйдөн аргагүй болоно. Юенэ ноюулах, дилжэни олон предпритиинүүд мүнөө хуушархан технологичин, хэр-эгэмнэлээс гараха шахуу болонон ошон тухээрэлгэ-нүүдтэй ха юм. «Харуу хүн хоёр дахин түлээдэ» гэхэн ошон үгэ бии. Эрдэмтэй үн-дээр үйлдэбэрэс хүжээхэ эрмэлзэлгүн хүтэлбэрилгэ-нэдэ энэ үгэ сэхэ хабаатай ха.

Буряад оронтой эрдэм-тэдэй хүсэл нилээд эхэ. Ре-спубликанаа эдэмнэй гаржаа ошоногүй. Харин шүүд ёноор хэрэг эрхилхэдэ дам-жан ороон эрдэмтэй, мэргэ-жээтэд олон юм. Эдэныс үйлдэбэрин хэрэгүүдэй баадуулаха гэбэл, хүжээтэй түбтэ хангалта боломоор бай-ха. Тус түбтэ, манай наам-жаар, нимэ талагуд ор-уу-лагдаха ёһотой гэбэл, мэлээ-сэлэй, технологическа, ком-мерческэ гэхэ мэтэ.

Юрэнхидөө, Хүжээтэйн түб гэшэмнэй эрдэмшэнж-лэлгын шэнэ институтай үүр-гэ дүүргэхэ зэргэтэй. Тинх-

Эүүн халааа эхилээд бо-ро үүдээр бүрхөөдөн тэнгэри, саһанай орохо, үгыншэ мэдэгдэгүй, на-хкын байн-байн үлээд аба-на. Досомин мун лэ бүр-хэниг. Нимэ сэдхэлэй бай-далтай хүн тусбэлдэнэн үзэжэ галдаа. «Интурист» фирмын үүдэ татажа ороо-ном. Эндэ манайс тус фир-мын директор Рада Дам-баевна Малацагаа утгаба. Журналистын минни хуби аяанда элдэб үзэжэ галдаа ушархан ааб даа, гэжэшэ ябар, найдалтай ошо түрүү-дэн үзэжэ галдаа. Эгээл тимэ үл-ээдэ Рада Дамбаевнатарай болоо шуу. Хоёр часай туршдаа үргэлжлэн хөөр-рэлдөнэй удаа галдааа гаргахад, огторгой онгой-нон, наран ошо туйагаа-раа нааджа, үдэр бүрнн боро ноюөнэй даралтаа мултаран зүрхэмн «гэрэл-тэжэр», саашаа хуужоон ал-халаа бэлэй. Гонирхотлой хүнтэй, найхан, удхата зу-рагудтай, үндэр болот түр-үүдэ хүжээтэй, зарим-даа юрэддо, халбаржа бай-гаа сөөгтэйшэ ушарад, зүрхэ сэдхэлээ байдалаа аргатай шуу. «Ажамилда-сартага Найланда» гээд хэншэб үгүүлээ. Тон зүб, Урдамни американ, францүз газетэ, журнали-нууд, япон отырка, фото-зүрэгүүд, американ мейк-жер Интер Ревиюлсэ «Зүүн зүгэй баруун үдтэй хуужа-даг газарта» галэн үргэлжэ замай тэмдэглэлүүдэс үг-тэ найхан фото-зүрэгүүд-тангаар олон хэблэлүүдтэ толиложо, нийшнэ элбэгэни байна. «Хүнүүд ба бумбэр-сэг дэлхэй» гэжэ францүз фирмын генералтай дирек-тор Патрик Кантайн бүтэ-шижантанай түб — Нальнэй шадана аяланын харуул найхан фотоуудтайгаар журналда толиложо, мүн лэ элбэгэбэ.

«Харин айлшад гэжэ шэсхэ бириг нягта зоо. Зура-гар булгаад, «элбэгэхэбн» гээд найдуулаанаа заабол-бэсүүдээ. Тиммэлээ би-дэндэ фото-зүрэгүүд, газет-тэ, журналинууд, отырка-нууд сэргэл байдаг. Тээ-нэй, илангала япон зоной, нимэ жэншэдгүй абарн зан-гынь би байхалдаги. Эн-дэмнэй хамаагүй болонон, хэлээд, хэлэһэнээ бөө-лүүдэдгүй зоной хэмжүү-рээр сэнгэнэ гэжэ гүб даа. — гэжэ Рада Дамбаевна хөөрөнэ. Япон уран зураа-ша хотымнай хүмэ, бай-шангуудыс уршаар тунха-даланаа элбэгэни байна.

«Интурист» фир-мын Улаан-Удэхи халбар-рын биир эрдэмтэй орондоо эрхэлжэ болонхой. Энэ орондоо эрхэлжэ болонхой. Энэ орондоо эрхэлжэ болонхой. Энэ орондоо эрхэлжэ болонхой.

«АЙЛШАДЫ» ХАЛУУНАА УГТАНАБДИ

Эүүн халааа эхилээд бо-ро үүдээр бүрхөөдөн тэнгэри, саһанай орохо, үгыншэ мэдэгдэгүй, на-хкын байн-байн үлээд аба-на. Досомин мун лэ бүр-хэниг. Нимэ сэдхэлэй бай-далтай хүн тусбэлдэнэн үзэжэ галдаа. «Интурист» фирмын үүдэ татажа ороо-ном. Эндэ манайс тус фир-мын директор Рада Дам-баевна Малацагаа утгаба. Журналистын минни хуби аяанда элдэб үзэжэ галдаа ушархан ааб даа, гэжэшэ ябар, найдалтай ошо түрүү-дэн үзэжэ галдаа. Эгээл тимэ үл-ээдэ Рада Дамбаевнатарай болоо шуу. Хоёр часай туршдаа үргэлжлэн хөөр-рэлдөнэй удаа галдааа гаргахад, огторгой онгой-нон, наран ошо туйагаа-раа нааджа, үдэр бүрнн боро ноюөнэй даралтаа мултаран зүрхэмн «гэрэл-тэжэр», саашаа хуужоон ал-халаа бэлэй. Гонирхотлой хүнтэй, найхан, удхата зу-рагудтай, үндэр болот түр-үүдэ хүжээтэй, зарим-даа юрэддо, халбаржа бай-гаа сөөгтэйшэ ушарад, зүрхэ сэдхэлээ байдалаа аргатай шуу. «Ажамилда-сартага Найланда» гээд хэншэб үгүүлээ. Тон зүб, Урдамни американ, францүз газетэ, журнали-нууд, япон отырка, фото-зүрэгүүд, американ мейк-жер Интер Ревиюлсэ «Зүүн зүгэй баруун үдтэй хуужа-даг газарта» галэн үргэлжэ замай тэмдэглэлүүдэс үг-тэ найхан фото-зүрэгүүд-тангаар олон хэблэлүүдтэ толиложо, нийшнэ элбэгэни байна. «Хүнүүд ба бумбэр-сэг дэлхэй» гэжэ францүз фирмын генералтай дирек-тор Патрик Кантайн бүтэ-шижантанай түб — Нальнэй шадана аяланын харуул найхан фотоуудтайгаар журналда толиложо, мүн лэ элбэгэбэ.

«Харин айлшад гэжэ шэсхэ бириг нягта зоо. Зура-гар булгаад, «элбэгэхэбн» гээд найдуулаанаа заабол-бэсүүдээ. Тиммэлээ би-дэндэ фото-зүрэгүүд, газет-тэ, журналинууд, отырка-нууд сэргэл байдаг. Тээ-нэй, илангала япон зоной, нимэ жэншэдгүй абарн зан-гынь би байхалдаги. Эн-дэмнэй хамаагүй болонон, хэлээд, хэлэһэнээ бөө-лүүдэдгүй зоной хэмжүү-рээр сэнгэнэ гэжэ гүб даа. — гэжэ Рада Дамбаевна хөөрөнэ. Япон уран зураа-ша хотымнай хүмэ, бай-шангуудыс уршаар тунха-даланаа элбэгэни байна.

«Интурист» фир-мын Улаан-Удэхи халбар-рын биир эрдэмтэй орондоо эрхэлжэ болонхой. Энэ орондоо эрхэлжэ болонхой. Энэ орондоо эрхэлжэ болонхой. Энэ орондоо эрхэлжэ болонхой.

«Интурист» фир-мын Улаан-Удэхи халбар-рын биир эрдэмтэй орондоо эрхэлжэ болонхой. Энэ орондоо эрхэлжэ болонхой. Энэ орондоо эрхэлжэ болонхой. Энэ орондоо эрхэлжэ болонхой.

«Интурист» фир-мын Улаан-Удэхи халбар-рын биир эрдэмтэй орондоо эрхэлжэ болонхой. Энэ орондоо эрхэлжэ болонхой. Энэ орондоо эрхэлжэ болонхой. Энэ орондоо эрхэлжэ болонхой.

«Интурист» фир-мын Улаан-Удэхи халбар-рын биир эрдэмтэй орондоо эрхэлжэ болонхой. Энэ орондоо эрхэлжэ болонхой. Энэ орондоо эрхэлжэ болонхой. Энэ орондоо эрхэлжэ болонхой.

«Интурист» фир-мын Улаан-Удэхи халбар-рын биир эрдэмтэй орондоо эрхэлжэ болонхой. Энэ орондоо эрхэлжэ болонхой. Энэ орондоо эрхэлжэ болонхой. Энэ орондоо эрхэлжэ болонхой.

«Интурист» фир-мын Улаан-Удэхи халбар-рын биир эрдэмтэй орондоо эрхэлжэ болонхой. Энэ орондоо эрхэлжэ болонхой. Энэ орондоо эрхэлжэ болонхой. Энэ орондоо эрхэлжэ болонхой.

«Интурист» фир-мын Улаан-Удэхи халбар-рын биир эрдэмтэй орондоо эрхэлжэ болонхой. Энэ орондоо эрхэлжэ болонхой. Энэ орондоо эрхэлжэ болонхой. Энэ орондоо эрхэлжэ болонхой.

Газарыс үмсын зөөри болгохо гү?

ХУДАЛДААНДА ОРУУЛЖА БОЛОХОГҮЙ

Газарыс үмсын зөөри бол-гохо, энэ талаар тухай Хуу-ли абаха тухай халуун хөөр-рэлдөн республикын Вер-ховно Сөвөдэй арбадахи сес-си дээрэ болоо. Дэлгүүрэй экономикын үсдэ ондоогоор аргагүй гээд лэ газарыс ху-далдаана оруулжа дуратай-шууд олон байба. Мүн нүг-гэс, боломжтой талынь ба-ришад газарыс зөөри бол-гохо болохгүй, энэмнэй хо-хидолто хойнолонтой гөнэ байна. Энэ асуудалаар ста-тья, материалүүд «Буряад үнэн» хэблүүлгэдэ эхлэ-лэхэй. Бишэ наамжаала бэшэхэ гэжэ шиндхээб.

Республикадаманай 250 мянган сэрэгшэд абаа хэнэ. Тэдээр хүнгалтада хабаада-сама, тоо олон болгоно. Тин-хээд буряад зонон наамжа, шиндхэри даралсаад, ураг-шань ябуулгагүй. Буряад зоннай тоогоороо даргадана. Нийлээлхэдэ, Е. В. Басин В. Б. Саганов хоёрой нун-галтыс наанаа, шүүнэ үзэйт. 250 мянган сэрэгшэд дуугаа хэни түлөө үрөөб? Булта шахуу Басинаа нунгажа дуу-гаа үгөө гэжэ олондо мэдээ-жэ. Тингээд Басин гэшэм-най БАМ шадарай нота-гуудта 1 миллион хүн зонине баруун тээхэн асарха наа-аатай гэжэ дуудлааг. Энэмнэй бүтээсэтэй үгыншэ бу мэдэс, гэжэшэ бээлээт наань, би-дээр процентын хэмжээгээр хэды дахин үсөөн болохобди. Саашааа хэдэн жэлээ тэдэ ерөһон зон үдэжэ олон боло-хо. Манай Буряадай прави-тельствада, Верховно Сөвөд-тэ засаг хуули эзэмдэн абаад, бузар юумэн үсхэгдэ-хэдэ болохо. Жэшээлбэл, Прибайкалин гурунуудэн зон арминн сэрэгшэдтэ нун-галтын эрхэ үгэхэгүй гэжэ болонхой. Тингээжэ арсахын орондо манай Верховно Сөвөд-дэй Президиум сэргэ алба-най подкомитет эмхидхэ юм ха. Энэмн тухай «Правда Бурятия» газастын байгша оной отгэбрийн 17-ной га-ржээдэ «Армин нүдэстэ в защите...» гэхэн статья бэ-ршэгдэ хэн. 259 мянган сэр-эгшэдэс Россин бусад об-ластыс, хивариуудаар тараа-ша хэмжээнүүдэс абажа, га-сар үнэ сүлөөлжэ, ариун сэр-бэр болгоо наа, наин байгаа бэлэй. Манай Буряадай Вер-ховно Сөвөдтэ буряад яһата-й депутатүүд үсөөн гэжэ мэдээжэ. Усөөхөн саанаа оло-днын түрэл буряад хэлээс мэдэхгүй байна. Тиммэ бу-ряад хүнүүдэй ингэнэ хэлээ-хэдэ болохо: «Амар хэлэн дээрэ би хөөрөнбид ухаан бодолоороо наажа шүүнэбид, тэрэ яһатанай хүн болоноб».

Усть-Ордагай. Атын окр-угуудай газар, уныс булмта-ран эзэмжэ абахадаа боло-хо байна. Газар худалдаа наймаанда үгөө гэнэн шал-таган барял лэ юу ялаха нэм. Буряад Республика тал-аа нэгдэлгүй наа, газар, унаа булалтахадаа болохо. Газар, уна худалдаагүй гэжэ олон депутатүүд, илангала В. Р. Соколов сөөн ухаантайгаар, холын болотлойгоор тэмсэнэ. Эдэмнэй газар тухай асуудал юрэнхыс бэшэ, тон орбо гэжэ ёһотойгоор лэ ойлоно.

Газараа бу урын тараалт, худалдаанда бу оруулжа, энэмн тушаа буряад зон на-намжаа хэлэйт, бэшыт гэжэ уралаха байна! Д. АНГАЕВ.

ХЭЛЭНЭЭРЭЭ БЭШЭ, ХЭНЭЭРЭЭ

Мүнөөдөр бидэ дэлгүүрэй харилсаанай хүшэр үс сагта ажалнуудай. Ажалгүйшүүд олошорно... Урданай ёноор ута унжгай элбэгэлүүдээр зонине сажаагаад лэ ябадаг саг үгнөөр. Мүнөөдөрэй ал-ба хаагшад, хүтэлбэрилгэнэй

ХЭЛХЭЭ ХОЛБООНОЙ ТАГАГТА

Манай республикын гээл зүүн захын тосхон Тэлэмбэ, Ярууны аймагай «Комсо-мольский» совхоз томо ажа-хынуудай нэгэн болоно. Эн-дэ 370 үрхэтэ айл ажаһуу-даг юм. Хэлхээ холбооний эндэхэ тагата гурбан хүн хүдэлдэг байна. Евдоким Барзюка Цыденжапова (на-чальник), гэрэнэй орлогчи Балма Аюшевна Барзюка, почтальон Лидя Алексеева Хүлэжэ байдаг.

ажалаа эрхилжэ ямар шинэ шалгартай байха юм? Ямар аргаар, юм дээршэ энэ-нээс эмхидхэхэ? Гурнэй мунгэ алта үбэртэлгэтэй түгээсэл ябуулжа талгаар Рос-син Президиын Зарин га-раа нэмнэй даа. Гурнэй ал-ба хаагшад ажал тухай Хуули абахаар хүлээжэни. Эдэмнэй зохиолуудан, мүнөө үсдэ аттестацинууд үнгэрэг-дэнэ. Районэй захиргаанай толгойлошо Вато Цырено-вич Семенов Республикын Министрүүдэй Сөвөдтэ атте-стаци амжалтантайгаар та-гата сэрэд, район соогоо атте-стаци үнгэрэгэнэ.

Балма Аюшевна 1973 ондо Улаан-Удын хэлхээ холбооний электротехникум найн сөгшлэтэйгээр дүүргэ-нэн намтартай. Тэлэмбын хэлхээ холбооний тагата 15 жэлэй туршдаа хүдэлжэ ялана.

Хэлхээ холбооний тагагай наачлынгай орлогчи Б. А. Барзюка, почтальон Л. А. Климова. С. Балдусвай фототекст.

Районэй Сөвөдэй түрүүлгэ-ншэ А. Г. Струкова аттестаци-онно комиссине толгойлоно. Аттестаци гараха хүнүүд — районэй захиргаанай толгой-логшын орлогшонорхо эхи-лээд, нотагай захиргаанууд-тай толгойлогшонор хүрэтэр

Хүн бүхэнэй харуу-салтанууд ондо ондоо, гэр-ныс хуулин урда булта айл эрхэтэй. Гурнэй алба хаагша мэрэгжэл эхэтэй, ажабайдалай бүхы асуудал-нуудыс шиндхээ шалаха, үнэн сэхэ, урагша нааатай байханаа галда, элдэб эсвин наймаа эрхилхэйн ажал ябуулгада, булгантаа хаба-даха эрхэгүй болоно. Алба хаагшад ажал юрэнхыс дээрэ ямар аргаар сөгшөгдэ-хэдэ гэхэдэ, ажабайдалай элдэб асуудалуудыс өөрын аргаар, ондоо хүндэ түшэр-лэнгүй, өөрөө шиндхээ шал-галта шинэ шалгаран аял-галаа наа, даалгалаан аял-галаа бүтээжэ шадха болоно.

Хүршэнэрэймнай ном

АНДАЛДАА НАЙМААНАЙ

Дуларга хууриной түб үйсэйн байшануудай нэгэн-дэ «Уромжэй» гэжэ бага пред-прити уугамшын худалдаа наймаанай магазин нээжэ. Урид Госсрехта худалдэг байхан Динкхита Дашине тус магазин наймаанай болонохой. Районий түб хуу-риной зоно, худуе ногууды-наа ерөнэн хүнүүдэй энэ ма-газин гүтэл, хуулиа, радио-аппаратуу, худалда байдал хэнголонхын эд барча үрэнөөр дурадана. «Уром-жэй» гэжэ бага предприти но-гатай бэлэхэлэй конторо байгуулаа наа. Предпритиин директор Вата-Мунжэ Дашин долодоо нилээд хөөрөнэ: — Предпритидамнай орой-доол 4 хүн хүдэлдэ. Нимэ өгөхөн коллектив мүнөө үсдэ тон таармажатай гэжэ байдагана. Жэлэй эхилдэ биэс холин гүүртэнүүдээр, үбэлноонуудээр абажа, ма-лай арша мяха, хү худалда-жа абаа мэхэд. Тэрэ дэри эдэ бүгдэс Бооркодо гү, али Эскэорондо абаажиха элдэб эд бараагаар андал-даади.

«Интурист» фир-мын Улаан-Удэхи халбар-рын биир эрдэмтэй орондоо эрхэлжэ болонхой. Энэ орондоо эрхэлжэ болонхой. Энэ орондоо эрхэлжэ болонхой. Энэ орондоо эрхэлжэ болонхой.

«Интурист» фир-мын Улаан-Удэхи халбар-рын биир эрдэмтэй орондоо эрхэлжэ болонхой. Энэ орондоо эрхэлжэ болонхой. Энэ орондоо эрхэлжэ болонхой. Энэ орондоо эрхэлжэ болонхой.

БАГА ПРЕДПРИЯТИИ ШЭНЭ МАГАЗИН

Бэшүүрэй заһабарилга-барилгын учас-той прохойной со шэнэ магазин нээгдээд, тэрэн руу зон олоор ябадаг болонохой. Энэ магазинине Улаан-Удын «Гамбит» гэжэ ба-га предприти нэһөн юм. Тус предприти Россин бүхы ногуудтай, хурша харин оронүүдтэй нягта харил-са холбоотой байһанаа элдэб эсвин эд бараа асардаг. Коидтереса амган эдэвэй зүйлүүд, элдэб комподууд, консерванууд, сай, саахар, мяхан, талхан, тонон, хүрээ-нүүд, архи, тамхин, мылэ, мүн бусадшэ олон юумэн худалдаанда табидагхай. Энэмнэй гадна промшлешина эд баран наяр асардаг. Хүүгэдэй хубалан элбэ-гээр дуралхагдана гэжэ тэмдэглэлтэй.

Магазинэй сөнүүд мүнөө үсвин сөнүүд-дэ эрхэлжэ болонхой. Энэ орондоо эрхэлжэ болонхой. Энэ орондоо эрхэлжэ болонхой. Энэ орондоо эрхэлжэ болонхой.

«Интурист» фир-мын Улаан-Удэхи халбар-рын биир эрдэмтэй орондоо эрхэлжэ болонхой. Энэ орондоо эрхэлжэ болонхой. Энэ орондоо эрхэлжэ болонхой. Энэ орондоо эрхэлжэ болонхой.

Манай хөөрэлдөөн

ШЭНЭ-АЛБАНАЙ ЗОРИЛГОНУУД

Эмтэ ябадлануудын эрнд оло... муухай хэрэг үйлдэгшдэд... хүүсэд эвсэсгэнжин болоод...

Зорилгонууд табигданхай. Нимэ эрхэ байдалда Дотоодын хэрэгүүдэй министрствэдэ хүтэлбэрилгэе эмхидхэлгын албан байгуулагдаа хэн. Энэ албанай зорилгонууд тухай хөөрөхөмөн манай шатаанбэшэ корреспондент Н. С. Маншеев Буряад Республикын Дотоодын хэрэгүүдэй министрствын тус албанай начальнгын орлогшо, полковник В. В. Гармаевы гуйһан байна.

ТҮРҮҮШЫН НОМОЙ ҺАЙНДЭР

Зунай эхин һарада, һабина ногоонон наджака, найгана эхилдэ байхдаа, Захааминай хангалтан хушын арада мэлмэрэн байдаг Ээмхэ нүүр соо эмхэ сэгсэгэй (оролдоор — баян куванина) эрэлгэтэн мэлмэрнэ һуухыс үгэ эсгэнэриной, тообин, хэтэйрнэриной харана, сэдхэлээ үгэрүүлгэ байгаа. Ямар гоё хайа, ямар гоё байгалийн үзэгдэл гэжнэ? Энэ эрэлгэтэн нэй үгэ нүүрэй эрхэдэ ошон хун инаг талсаа харадаг юм гэнэ домог бин.

ХҮНДЭТЭ УНШАГШАД! Газетыннай шүүрүүдта Н. Гармаева (Н. Шагдурова) гэнэн гар табилгатай статья болон корреспондентүүдэе нүүрэй үгэ уншадаг болонхойт. Энэмнай манай редакцинын хүдөөдэ байгаад ажалладаг «өөрын» корреспондент Надежда Гармаева гэшэ. Надежда Доржиевна гол түлээ Захааминай, Эдэйн аймагуудһаа бэшээдэ айха. Ажаһуудаг газарын — Закамск хото.

Тэрэнэй бэшээн туужаһаа хэнэй «Байгал» журналда, шүлэг, расказуудын «Буряад үнэн», «Ажалтай туг» (Захааминай аймаг) газетүүдтэ хэблэгдэһэн байна. Захааминда һая гараһан «Ээмхэ сэгсэгэй эрэлгэн соо» гэжэ суглуулбарда Надеждын олон шүлэгүүд оронхой.

Манай корреспондент Н. Гармаева Хорин, Захааминай районно гэзэгтэнүүдэй редакцинуудта хүдэлмэрилһэн тула газетын хүдэлмэриһе һайнаар мэдэхэ болонхой гэхэ үндэтэтэйбди.

Тэрэнэй һүүлэй үгэ бэшээн хүдэлмэринүүдһе нэгмөн таанадайнаа анхаралда дурадханабди.

Тай. Тэрэнэй бэшээн туужаһаа хэнэй «Байгал» журналда, шүлэг, расказуудын «Буряад үнэн», «Ажалтай туг» (Захааминай аймаг) газетүүдтэ хэблэгдэһэн байна. Захааминда һая гараһан «Ээмхэ сэгсэгэй эрэлгэн соо» гэжэ суглуулбарда Надеждын олон шүлэгүүд оронхой.

Тэрэнэй һүүлэй үгэ бэшээн хүдэлмэринүүдһе нэгмөн таанадайнаа анхаралда дурадханабди.

Һурагшын булан

НАД НААДАНУУД

Магашааха — энэ нааданда шон ба тарбагашааха. Тус наадан ород арадай «Яман» гэдэ адирхуу. Нааданда олон үхиүүд нэгэн на аргагүй.

АЖАЛШАДАЙ БЭШЭГҮҮД

Түрүүшын хуудан дээр хоёр һара соо энэ нинтэ гаршаг доро олохон статьянууд гараа. Тэдэйн зариман соо «Бугда арадай гү!» — гэнэн асуултаһе бин.

ӨӨНЭДӨӨ БЭШЭХЫЕНЬ ХЭН ХОРИНОБ?

Газетэдэһе уншаа гэшэ һон хаб. Нүхэр Цыбинов яһалтаһе зүб бэшэ. Газетэ гэшэ өөрын географитай байха ёһотой юм. Энэхэн дүрбэн хуудан соо бүхэ республикаһаа эрһэн материалуудыг гаргахан бэрхэ. Теэд нэгэ үдэр соо уншагдаг үндэр түрэлтэ ноёд статья үдэр бүхэндэ эльгэжэ байна ааа!

АБЯАНУУДЫЕ ҺЭЛГЭХЭ ТУХАЙ УНШААД...

Монголой бурядуудай соёлтой тубой «Угуй бэшэ» гэнэ сониндо «Буряад хэлний тухай» гэжэ гаршантай һанагһаа гараһан байгаад, би тэдэндэ ошонго, энэ һанамжа хаанаһаа олоно толиһон тухайн асуубаа? Тэрэннэ «Буряад үнэн» газетэдэ абанай байгаа. Авторын түүхын эрдэмт доктор Ш. Чимитдоржиев (Улаан-Удэ) байба. Эрдэмт доктор гэнэбди. Теэд энэ хун буряад хэлэ орой мэдэгдэһи юм байна гэжэ ойлгооб.

АБОНЕМЕНТ НАГАЗЕТУ

Subscription form for 'Буряад үнэн' newspaper, including fields for name, address, and subscription details.

АБОНЕМЕНТ НАГАЗЕТУ

Subscription form for 'Буряад үнэн' newspaper, including fields for name, address, and subscription details.

«УЯНГА» УРМАШУУЛАА

Миний баяахада, «Уянга» гэгдэн дуунай театры мүн-длэн ушар (презентация) энэ сезонной гэгдэл баяртай мэдээсэлэй нэгэн болоо гэжэ гомдоголдоо. Энэ хайндэрэй эвдэ залуу артистнар, Санкт-Петербургын А. Н. Островскийн нэрэмжит театральна институт (тэрэ үедэ Н. К. Черкасовой нэрэмжит ЛГИТМИК байгаа) дүүргэһэн Эржена, Саян Жамбаловтан айшладаа ЛВРЗ-гой Соёлой ордной эвдэ соо угтаһан байна. Оперо болон балетдэй театран тайзаны түхээрэлгэнүүдэй забарилгаага боложо тэдэний концертын үдэш ЛВРЗ-гой ордондо болгодобошье, энэ хүйтэн шэмэрүүн халхитай үдэшэ (угайд-лада трамвайнуудыс бай-шалан байба) хүүнүүдэй энэ хайндэртэ ларан ошонинийн байрлааар. Залуу артист-нууд Эржена Саян хоерой эвдэ талзаныгс үндэрөөр эгэлдэг эрэн зон, харагшад дуунай энэ хайндэртэ сөбөр эхэ сөдхөлгө элэгэн, баг-даа сөсгүүдэй эрэнэн бай-ха юм.

Презентациян энэ үдэшэ «Дуунай мүнделэлгэ» гэжэ авторнуудыс нэрлэһэн бай-на. Унхуороошье бутанай караһаар, шагтайаар байтар Жамбаловтанай дуунууд энэ тайзан дээр мүнделэн гүрэн-дэнэл үздөөр бэлэй. Зоохо-омы ажалтай үрэ дуунуудыс гэршэлэн сахилгаан мэтэ үгдэгчүүд, харагшадай эвдэ хамы эвдэлэн үгдүүд хужам хоорон тарвадал, гүн бодол, гүнг, баяр... Дуунай авторнуудта нэн түрүүн шаг-нашад, мүн хани нүхэзэнь ондо туһалаа. Россин Федерациян габылата артистнууд Ольга Аурона, Дарима Син-ховонин, Дарима Сангапова гэгшдэй, тинхэдэ Монголой бэрхэ хууриан, хужамэй багша Басанхүү, Буряад Республиканы габылата арти-стнууд Гүрэнэй шангай лау-реадууд Шырендоржо Баль-жанов (программын режис-сер), Веста Цыденов гэгшдэй, Республиканы габылата артистка Хажидма Ауржана-

ева. Баир Батодоржиев, «Дунгар» бүлгэй дуушад Святлана Бабуева, Владимир Борисов гэгшдэй найхан үгдүүд, дуунууд шагнагша-дай зүрхэ сөдхөл байсуулаа.

Намарай, үбэлэй сезонной гоо хубсаһа, үдэшин найрай платинуудыс концерт дээр харуулан Сон Дамбиса-гай моодын театр энэ сү-ларагшада наймагана, энэ үдэшин нааданай шэ-мөлгөл болоо гэжэ сөгнхээр. Шанэ театрай бин болодого туһалхала сраһэн эдэ зон эгэл эхэ үнэтэ бөлөгүүдэ—найхан зүрхэ сөдхөлгө энэ үдэшэ элэгжэ, искусствоны бодото хүнүүд байһанаа гэр-шэлэе бшуу.

«Энэ үдэшэнь гансал тэдэ-нэй, Эржена ба Саян Жам-баловтанай үдэшэ болоо. Институтта тэдэнь бурала, байлада, багхан номернууд-та ялса гэмэ хүрээ бэлитгэй артистнууд байһанаа харуу-даг хэн. Мүнөөшье гэрэл хэ-бэрээ андаа: үнэ хүрээлэ-тэй, шогтой хүкөөн Эржена, бэлитгэй драматическа артист байһаараа үлөө гэжэ баяса-дагын.

— Оёһэдынгоо дуунуудай театр нэхэ гэжэ шиндэһэн Жамбаловтанай бүлэ эхэ бэл-итгэн хүүнүү юм; Саянныс индэг зохоолог, харин Эрже-ныс хужам бөшлөг. Тэдэ-ний харилсаата ажалтай дуунууд мүнделэлгэ юм. Тэр-дэи бэлэ эдэбэ яныс: зар-ыманин мүнөө үеын бү-риад астрадада тааруу, нү-дөлүүдүлэй гүнг, түрүүлэе уингата найхан хужамтай дуунууд юм. Мүнөө тинхэдэ буряад ардад түхүү бэлэ-дэ-дүүнүүд тэдэний реперту-арта олон. Тэдэний дунда шагнагшадай зүрхэ сөдхөлгэ хүтгөөнэй «Хүн шубуун», «Наян-Наваа», «Анаа да-сан» гэгдэн дуунуудыс оло-сон тэмдэгтээр. Баяр ёһололой үндэр хэмжээндэ тэдэ театрай үдэшэ үнгэрбэ гэжэ тэмдэгтээр.

Б. ДЫМБРЫЛОВА.

125 ЖЭЛЭЙНЬ ОЙ

Буряадай Национальна библиотекны искусство зо-риуулагдан литратурын таһаг соо һонирхолтой ном-ой ухаар хоёрдөхөн болоо. «Миний ажалбайдал тухай» («Впечатления моей жизни») гэжэ нэрлэгдэһэн энэ номой авторын хэн бэ гэхэдэ, түрэл арадынгаа гэгээрэлдэ, һуралсалда бү-хэ баялгага үгдэн ород хатан Мария Клавдиевна Тенишева юм.

20-хиоо зүүн жэлэй эхээр Смоленск губерниин Талаш-ино ноотата өөрнй онго шинжэтэй соёлой түб бай-гуулагда бүхэ наһаа тэрэ зориулан байна. Брянскда

мэргэжэлэй училищи, мүн Петербург, Смоленск хото-нуудта Н. Е. Репинтай хам-та уран зурагай һургуули-нуудыс нэгжэ. Ушоо тинхэдэ багшанарыс баялдахэ кү-рсиноудыс, фермерн ажахы-да хүдэлжэ 2-дохин шатын хүдөө ажахын һургуули бин болгоһон табыаатан.

Орөөр Мария Клавдие-вна Тенишева тон бэлитгэй хүн байгаа. Ухаангүй гобор амалаар тэрэ зурагай һур-уан зурааша, искусство шинжэлэгшэ М. К. Тенише-ва Европаны олон академи-нүүдэй гошүүн байһан юм.

Мүнөө сагта бидэ юмда Мария Клавдиевна Тенише-вагай ажал йбууга тухай тон тодорхойгоор хооронэ гэгшэбибди? Пэн түрүүн тэ-

рэнэй хэһэн ажал мүнөө үе-дэ эхэ удха шаартай. Тинх-эдэ гэгээрүүлжэ үүргэтэй М. К. Тенишева шэнги ба-йр зоной ажал йбуулгын мүн-өөшье үргэлжэлүүлжэ му-шала бшуу. «Бүхы Россин омогорхой» болоһон ажалы-нь һэрэгжэе Үрөөнбид.

В. РУБЦОВА,
Буряадай Национальн библиотекн хүдэлмэригшэ.

рескомой түрүүлгэшэ И. Ефимовтай хоёрдоһон.

Республиканы Министрууд-дэй Советта. «Хажангэдэ, Яруунада газарай реформо хэр йбуулагданаб?»—И. Па-таевый статья.

Мэргэжэлтын зүбшэл. «Хэн, ямар хужам захи-хаб?» В. Бокисевый статья.

Искусство хилгүй. «Мо-скаслада бэлит шадабарияа харуулаабди»—Т. Амарина-гай корреспонденци.

М. Магомеевайда айшаар. 09.45—Ехэшүүлэе мультфильм. 01.00—Шэнэ Нонин. 01.25—«Ки-но до потребления».

«Росси» канал. 9.00—Мэдээсэлүүд. 9.20—Со-нохол. 9.25—«Время деловых людей». 9.35—«Без ретурны». 10.55—Барматга фильм. 11.45—«Параллели». 12.00—Ури дүлги байла. 12.30—Сүлөөтэй сагтаа. 12.45—«Зачешие про-грамма». 13.00—«Жозеф Баль-замос». 2-дохин сери. 11.20—Ма-най хужамтэ клуб. 12.00—Мультифильм. 12.30—«Письма из России»—барматга фильм. 13.00—Шэнэ Нонин. 13.20—«Приключения Шерлока Холм-са и доктора Ватсона». 2-дохин сери. 14.25—«Закрой глаза»—фильм. 14.55—«Берегитэ жеп-ши». 2-дохин сери. 16.00—Шэ-нэ Нонин. 16.25—Телемисег. 17.10—Блокнот. 16.15—«Пчела Майя». 18.05—Бидэ басыгадай хоорондо. 18.50—Пресс-экс-пресс. 19.00—Шэнэ Нонин. 19.25—«Останкино» канал та-миласуула. 20.00—«Жозеф Бальзамос». 2-дохин сери. 21.05—«Трагедия уулзага. 21.45—Амгалан тойрогты, багануул! 22.00—Шэнэ Нонин. 22.25—«Группа риска». 2-дохин сери. 23.30—Хара хайрсаг. 24.00—

редакторай орлогшо П. И. НИМАЕВ.

РЕДАКЦИОННО КОЛЛЕ-ГИ: Ц. Б. ЦЫРЕНДОР-ЖИЕВ (редактор), ДА-ШЕВБА Г. Х., ДОН-ШЕГОВ Ц. Ц., ЖИГЖИТОВ Б.М., Ж. ХАРИУСАЛГА (сек-ретарь), НИМАЕВ П. И. (ре-дактор орлогшо), ОЧИРОВ С. Д., РИНЧИНОВ С. Д. (ре-дактор орлогшо), ТОКТО ХОЕВА В. Э.

Манай адрес:

670008, Улаан-Удэ, Калаг-дариминичи үблэс, 23 «Буряад үнэн» газетын ре-дакция

Редакцины телефоннууд: редакторай—2-50-96, приемны—2-54-54, редакторай орлогшонорой—2-68-08, 2-62-62, харуулсагта секретарини—2-50-52, секретаридайдэ—2-66-76, таһагууд: соведүүдэй хүдэлмэрич бн нийтнэй эмхидхүүдэй—2-34-05 (дагшан), 2-61-35, 2-56-23, социально-экономика—2-64-36, (дагшан), 2-63-86, 2-67-81, 2-61-35, соё-лой эрдэмэй болон һургуулинуудай—2-60-21 (дагшан), 2-57-63; 2-67-81 олонимитн хүдэлмэрич бн мэдээсэлжэ—2-54-93 (дагшан), 2-34-05, 2-69-58; оршуулгын—2-60-91; коммерческа—2-35-84; корреспондентэй—2-33-61, «Эвэлдэ бэлдэгшдэй (выпускощинуудай)»—2-35-95. Манай корреспондент; Агинскада—3-45-94; Закаменскада—30-61.

Буряад Республиканы Министруудэй Советдэй эхлэлэй телефоннууд: директор—2-49-94, бүтгалтер—2-23-67, вахта—2-56-62.

Газетэ мэлдэе 260 дахин гараха. Хэблэлэй 2 хуудан хэмжээтэй. Газетын индекс 50901. Тираж 7,500. Хэблэлдэ тушаагдаһан саг. 21.55.

Буряад Республиканы Хэблэлэй ба ололо мэдээлэл министрствын республиканска тх. лографика газетэ барагдан тэблэгдэбэ. Директорын телефон 2-40-45.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ар-дуудай хатар гүйсэхэдэ «Тотос» ансамблин хатрын Эля Табитаева хатарн. Ансамблин уран найханай хүтөлбэрилгэсэ, Буряад Республиканы соёлой габыата хүдэлмэригшэ Д. Ж. Вадлуев Республиканы Гүрэнэй шанда зууршалагдахай.

ГҮРЭНЭЙ ШАНДА ХҮРТЭХЫН ТҮЛӨӨ...

Ноябрин 27-до Сампиль-вай нэрэмжит Уран зурагай музейн эвдэ соо һонирхолтой выставка (нэгэ үдэрэй тур-шад) нэрлэгдэн байна. Энэ выставканы эвдэ соо республи-каны Гүрэнэй шанда зуурша-лагдан бэлитгэй хоерой ажалыс гүсхай комисси, үсөө, хэн харагшад сөгнэһэн бай-но юм. Эдэ хэд бэ гэхэдэ, бэрхэ уран зурааша Любова Нохоева, шаажан амһарта го-еор бүтээдэг керамикс Рима-на Жимбиева гэгшд болоно.

«1987 ондо бүтээгдэһэн «Хүдэлгэ» («Ожидание») го-һон гурбан хубиһаа бүрид-дэһэн Л. И. Нохосагай зура-гуудыс гансага анхарал та-агдхыба. Түрүүшын бүтээл дээр һандарһан зүһалангай сэрэгдэ уягдаһан морн зураг-

данхай, харин баруун зураг дээрнэй ханша хоероо үгдэ-һэн хоёо баханууд ханша байһан хүдөө ноотатыс харуула, хүнэй досоо гүнг түрүүлэ. Харин тэгэн дун-дахин зураг дээр бүхэ наһаа раа колхозой хара ажал хэ-һэн, дайн дажарыс дабаһан үбэй найдалта сэрэгдэй тэ-һин шэртэнхэй, гаһаа зурагай һуула юм. Баян бүдүүн энэ айлай хоеро соо, тээ санаа-һаа, хүтсөөншье үнэгээрэ хааха хууна. «Түрэл хүдөө ноотата «Хаяжа», хото горо-доо жаргал бэлдэһэн залуу-нууд, бусад хүүнүүд минин зүрхэ сөдхөлгө ходо зоболо-дог, ханшага бөлгөдог. Энэ темэдэ зориулагдан зура-гуудын олон. Харатгы, энэ Байгал баабайда зориула-гдан гурбан зураг. Далайн эрбэдхэй гэр соо гансал үб-

рэнэй хэһэн ажал мүнөө үе-дэ эхэ удха шаартай. Тинх-эдэ гэгээрүүлжэ үүргэтэй М. К. Тенишева шэнги ба-йр зоной ажал йбуулгын мүн-өөшье үргэлжэлүүлжэ му-шала бшуу. «Бүхы Россин омогорхой» болоһон ажалы-нь һэрэгжэе Үрөөнбид.

В. РУБЦОВА,
Буряадай Национальн библиотекн хүдэлмэригшэ.

рескомой түрүүлгэшэ И. Ефимовтай хоёрдоһон.

Республиканы Министрууд-дэй Советта. «Хажангэдэ, Яруунада газарай реформо хэр йбуулагданаб?»—И. Па-таевый статья.

Мэргэжэлтын зүбшэл. «Хэн, ямар хужам захи-хаб?» В. Бокисевый статья.

Искусство хилгүй. «Мо-скаслада бэлит шадабарияа харуулаабди»—Т. Амарина-гай корреспонденци.

М. Магомеевайда айшаар. 09.45—Ехэшүүлэе мультфильм. 01.00—Шэнэ Нонин. 01.25—«Ки-но до потребления».

«Росси» канал. 9.00—Мэдээсэлүүд. 9.20—Со-нохол. 9.25—«Время деловых людей». 9.35—«Без ретурны». 10.55—Барматга фильм. 11.45—«Параллели». 12.00—Ури дүлги байла. 12.30—Сүлөөтэй сагтаа. 12.45—«Зачешие про-грамма». 13.00—«Жозеф Баль-замос». 2-дохин сери. 11.20—Ма-най хужамтэ клуб. 12.00—Мультифильм. 12.30—«Письма из России»—барматга фильм. 13.00—Шэнэ Нонин. 13.20—«Приключения Шерлока Холм-са и доктора Ватсона». 2-дохин сери. 14.25—«Закрой глаза»—фильм. 14.55—«Берегитэ жеп-ши». 2-дохин сери. 16.00—Шэ-нэ Нонин. 16.25—Телемисег. 17.10—Блокнот. 16.15—«Пчела Майя». 18.05—Бидэ басыгадай хоорондо. 18.50—Пресс-экс-пресс. 19.00—Шэнэ Нонин. 19.25—«Останкино» канал та-миласуула. 20.00—«Жозеф Бальзамос». 2-дохин сери. 21.05—«Трагедия уулзага. 21.45—Амгалан тойрогты, багануул! 22.00—Шэнэ Нонин. 22.25—«Группа риска». 2-дохин сери. 23.30—Хара хайрсаг. 24.00—

редакторай орлогшо П. И. НИМАЕВ.

РЕДАКЦИОННО КОЛЛЕ-ГИ: Ц. Б. ЦЫРЕНДОР-ЖИЕВ (редактор), ДА-ШЕВБА Г. Х., ДОН-ШЕГОВ Ц. Ц., ЖИГЖИТОВ Б.М., Ж. ХАРИУСАЛГА (сек-ретарь), НИМАЕВ П. И. (ре-дактор орлогшо), ОЧИРОВ С. Д., РИНЧИНОВ С. Д. (ре-дактор орлогшо), ТОКТО ХОЕВА В. Э.

Манай адрес:

670008, Улаан-Удэ, Калаг-дариминичи үблэс, 23 «Буряад үнэн» газетын ре-дакция

Редакцины телефоннууд: редакторай—2-50-96, приемны—2-54-54, редакторай орлогшонорой—2-68-08, 2-62-62, харуулсагта секретарини—2-50-52, секретаридайдэ—2-66-76, таһагууд: соведүүдэй хүдэлмэрич бн нийтнэй эмхидхүүдэй—2-34-05 (дагшан), 2-61-35, 2-56-23, социально-экономика—2-64-36, (дагшан), 2-63-86, 2-67-81, 2-61-35, соё-лой эрдэмэй болон һургуулинуудай—2-60-21 (дагшан), 2-57-63; 2-67-81 олонимитн хүдэлмэрич бн мэдээсэлжэ—2-54-93 (дагшан), 2-34-05, 2-69-58; оршуулгын—2-60-91; коммерческа—2-35-84; корреспондентэй—2-33-61, «Эвэлдэ бэлдэгшдэй (выпускощинуудай)»—2-35-95. Манай корреспондент; Агинскада—3-45-94; Закаменскада—30-61.

Буряад Республиканы Министруудэй Советдэй эхлэлэй телефоннууд: директор—2-49-94, бүтгалтер—2-23-67, вахта—2-56-62.

Газетэ мэлдэе 260 дахин гараха. Хэблэлэй 2 хуудан хэмжээтэй. Газетын индекс 50901. Тираж 7,500. Хэблэлдэ тушаагдаһан саг. 21.55.

Буряад Республиканы Хэблэлэй ба ололо мэдээлэл министрствын республиканска тх. лографика газетэ барагдан тэблэгдэбэ. Директорын телефон 2-40-45.

гой хүтсүн хоер үбэлхэй һуура, хаягдан онгосо, хоёрног гөрүүд хүнүүдэй зүрхэ сөдхөлгэ хуулоно. Энэ-хэн бага басыгай эрөөхлэ-һэн шарай хүнэй сөдхөлгэдэ найдал түрүүлэе.—гэжэ бү-хэсокожа, бүхэроссин выстаа-вонүүдэ оло даһин хабаада-һан уран зурааша Любова Нохоева сөдхөлгө хүдэлгэн, хоероо һэн.

Унхуороо, энэ зал соо бэлитгэй залуу уран зураа-шын олон хүдэлмэри табиг-даа. «Басыгайһан дүр», «Ульгэриһэн Пана Гүтени-лов», «Сөгсүүдэ болон бу-сад бүтээһүүдэнь тон бэл-итгэй, мүн гүнгэзы бодол-той, эльэ нимгэнтэй залуу уран зурааша байһынь гэр-шэлэе.

Нүгөө талданы шаажан ша-бараар бүтээгдэһон гоо най-ман сервисүүд харагшадай үзэмилгэ табигданхай. Уг-дууда табигдан улаан-шара үнгөтэй олон хубиһаа бүри-дэһэн, далай-ламын үршөөл-дэ хүртэһэн байр ёһололтой сервис «Түрэл туга» тэмдэ-нэртэдэһэн байна. Энэниһе бэлитгэй керамикс Рима-на Жимбиева уран зурааша Сайн, нүдэнэй, үлэһэнэй хү-бшүүдһаа бүридхэгдэһэн. Зүүн зүгэй үдэр домото үлдэһэн энэ сервис оло-ной амһарал татана. Лужай, моргойн басыгүүдэр шэмэлгэ-дэнхэй, Байгаала зориулагда-һан сайбар шаажан сервисэй найруулга гурбан хубиһаа, нэрлэбэл, домото Енисей, Ангар, Байгал гурбанһаа бүридэһэнхэй. «Эрын гурбан наадан» гэжэ нэрлэгдэһон шаажан бүтээһүүд һур хар-балгыс, мори уридаае, бү-хэ барилдаас магтан суур-хуула. Хажуудань хадаг

барһан хоер басыгад зогсо-но.

Республиканы Уран зураа-шадай холбоһон зүгһөө хо-ер залуу бэрхэ уран бэлит-гэнэ «мүргэлдүүлэн», нэгэ һуурида, Республиканы Гүрэн-эй шанда хоюулайһыс зур-шалжа байһанын гайхал-тай. Мүнөө сагай шинжэ юм үү? Дүрбэн тэгшэ, ухаангүй бэлит түгдлэр эдэ залуу эхонэрнүүд хоюулаа Гүрэнэй шанда хүртэхэ дүү-рэн эрхэтэй. Уран оройдоо нэгэ үдэр соо (үдэһөө хоийно нэгэ эдэр соо) тэдэной бүтээһүүдэй выставкэ амхид-хэдэһэн, комиссиһаа бэшдэ хэһэйһыс хаража үрдэгүй байһанын халагаламар. Энэ выставкыс зохихо амхи зур-галууд эхэ эмхитгэгээр үнгэргэжэ байгаа бэнэ үү?

Бүхы орон соогурнай аялшажа ябадаг һумын пред-идент Ангара Мунд лас гэгдэтэй уулзажа, һонирхо-һон асуудалаа сэхэ тайхала-мнай:

Кришнын мэдэрэлэй үлэс-хоорондын бүтгэмэй аялша-жа ябадаг Санкиртанын һу-мэ Улаан-Удэдэмнэй «Гау-ранга» гэжэ нэрлэгдэһон до-лоон хоногтой (ноябрин 23-да эхилжэ) фестивал үнгэр-гэбэ. Бүхы хүн зоной эдэ-хэл ухаанай мэдэрэлэе һэр-жэ гэгдэн зорилго фести-валын урда табигданхай юм ха.

Бүхы орон соогурнай аялшажа ябадаг һумын пред-идент Ангара Мунд лас гэгдэтэй уулзажа, һонирхо-һон асуудалаа сэхэ тайхала-мнай:

Кришнын мэдэрэлэй үлэс-хоорондын бүтгэмэй аялша-жа ябадаг Санкиртанын һу-мэ Улаан-Удэдэмнэй «Гау-ранга» гэжэ нэрлэгдэһон до-лоон хоногтой (ноябрин 23-да эхилжэ) фестивал үнгэр-гэбэ. Бүхы хүн зоной эдэ-хэл ухаанай мэдэрэлэе һэр-жэ гэгдэн зорилго фести-валын урда табигданхай юм ха.

дэр үлэн хоохон хүн байха ёһонгуй заабаритай юм. Би-данорой хүн зондо залалга байһан эдээн бурханай урда табигданан тула хүнэй ухаан сөдхөлгө нүрөөлжэ шалжа элжэ хооһор нүрөөрхэний гэг-нэ. Таанад мүнөө өөһдөө-шье хүртэбэт. Тинхэһөө мя-хан хоолой байдагыһе ойт-гобо ёһонгуй. Россин хэдэн хото городуудта бидэ хүн азитаниһе түдэригүүбөө эдэлүүдэд саг үргэлжэ хү-дэлжэ байдаг боловонуудтай зомди. Мүнөө танай инслэт хотодо хүржэ эрэдэ байха-даа. «Алтан эбэр» гэжэ на-фае долоон хоногтой боло-роор арильдэ абаад, Криш-нын эдэс хоолой кукни ам-хидхэдэ байна гэһэбибди. Мян-урдтай байһа.—гэжэ саба.

Харе Кришна Харе Криш-на Кришна Кришна Харе Кри-на Харе Рама Харе Рама Ра-ма Харе Харе.—гэжэ ушшаба-ди. Эдэмнэй хуу бурхадэй һэрнүүд юм ха. Кришна гэгшэнь бүхы юмзэной анхар-рал татаха. Рама гэгшэнь бүхы юмзондо барилдаг, Ха-ре—һаг дуранай элшэ хүсэн гэгшэн үлхаттай байба.

— Хүндэтэ президент, Та-най хүнүүд үсэгдлэр ажал дээрэлхэй эржэ, хоол барил-даа эрхэһемнэй уриһан бай-на. Нимэ хэту сагта хүн зо-нонэ юмдэ минитээр эдэ-дүүнэ гэгшэбэт? Тайбала-һын ямар бэ?—гэжэ һура-габди.

— Санкиртанын һуужэ ша-

дэр үлэн хоохон хүн байха ёһонгуй заабаритай юм. Би-данорой хүн зондо залалга байһан эдээн бурханай урда табигданан тула хүнэй ухаан сөдхөлгө нүрөөлжэ шалжа элжэ хооһор нүрөөрхэний гэг-нэ. Таанад мүнөө өөһдөө-шье хүртэбэт. Тинхэһөө мя-хан хоолой байдагыһе ойт-гобо ёһонгуй. Россин хэдэн хото городуудта бидэ хүн азитаниһе түдэригүүбөө эдэлүүдэд саг үргэлжэ хү-дэлжэ байдаг боловонуудтай зомди. Мүнөө танай инслэт хотодо хүржэ эрэдэ байха-даа. «Алтан эбэр» гэжэ на-фае долоон хоногтой боло-роор арильдэ абаад, Криш-нын эдэс хоолой кукни ам-хидхэдэ байна гэһэбибди. Мян-урдтай байһа.—гэжэ саба.

Харе Кришна Харе Криш-на Кришна Кришна Харе Кри-на Харе Рама Харе Рама Ра-ма Харе Харе.—гэжэ ушшаба-ди. Эдэмнэй хуу бурхадэй һэрнүүд юм ха. Кришна гэгшэнь бүхы юмзэной анхар-рал татаха. Рама гэгшэнь бүхы юмзондо барилдаг, Ха-ре—һаг дуранай элшэ хүсэн гэгшэн үлхаттай байба.

— Хүндэтэ президент, Та-най хүнүүд үсэгдлэр ажал дээрэлхэй эржэ, хоол барил-даа эрхэһемнэй уриһан бай-на. Нимэ хэту сагта хүн зо-нонэ юмдэ минитээр эдэ-дүүнэ гэгшэбэт? Тайбала-һын ямар бэ?—гэжэ һура-габди.

— Санкиртанын һуужэ ша-

дэр үлэн хоохон хүн байха ёһонгуй заабаритай юм. Би-данорой хүн зондо залалга байһан эдээн бурханай урда табигданан тула хүнэй ухаан сөдхөлгө нүрөөлжэ шалжа элжэ хооһор нүрөөрхэний гэг-нэ. Таанад мүнөө өөһдөө-шье хүртэбэт. Тинхэһөө мя-хан хоолой байдагыһе ойт-гобо ёһонгуй. Россин хэдэн хото городуудта бидэ хүн азитаниһе түдэригүүбөө эдэлүүдэд саг үргэлжэ хү-дэлжэ байдаг боловонуудтай зомди. Мүнөө танай инслэт хотодо хүржэ эрэдэ байха-даа. «Алтан эбэр» гэжэ на-фае долоон хоногтой боло-роор арильдэ абаад, Криш-нын эдэс хоолой кукни ам-хидхэдэ байна гэһэбибди. Мян-урдтай байһа.—гэжэ саба.

дэр үлэн хоохон хүн байха ёһонгуй заабаритай юм. Би-данорой хүн зондо залалга байһан эдээн бурханай урда табигданан тула хүнэй ухаан сөдхөлгө нүрөөлжэ шалжа элжэ хооһор нүрөөрхэний гэг-нэ. Таанад мүнөө өөһдөө-шье хүртэбэт. Тинхэһөө мя-хан хоолой байдагыһе ойт-гобо ёһонгуй. Россин хэдэн хото городуудта бидэ хүн азитаниһе түдэригүүбөө эдэлүүдэд саг үргэлжэ хү-дэлжэ байдаг боловонуудтай зомди. Мүнөө танай инслэт хотодо хүржэ эрэдэ байха-даа. «Алтан эбэр» гэжэ на-фае долоон хоногтой боло-роор арильдэ абаад, Криш-нын эдэс хоолой кукни ам-хидхэдэ байна гэһэбибди. Мян-урдтай байһа.—гэжэ саба.

дэр үлэн хоохон хүн байха ёһонгуй заабаритай юм. Би-данорой хүн зондо залалга байһан эдээн бурханай урда табигданан тула хүнэй ухаан сөдхөлгө нүрөөлжэ шалжа элжэ хооһор нүрөөрхэний гэг-нэ. Таанад мүнөө өөһдөө-шье хүртэбэт. Тинхэһөө мя-хан хоолой байдагыһе ойт-гобо ёһонгуй. Россин хэдэн хото городуудта бидэ хүн азитаниһе түдэригүүбөө эдэлүүдэд саг үргэлжэ хү-дэлжэ байдаг боловонуудтай зомди. Мүнөө танай инслэт хотодо хүржэ эрэдэ байха-даа. «Алтан эбэр» гэжэ на-фае долоон хоногтой боло-роор арильдэ абаад, Криш-нын эдэс хоолой кукни ам-хидхэдэ байна гэһэбибди. Мян-урдтай байһа.—гэжэ саба.

дэр үлэн хоохон хүн байха ёһонгуй заабаритай юм. Би-данорой хүн зондо залалга байһан эдээн бурханай урда табигданан тула хүнэй ухаан сөдхөлгө нүрөөлжэ шалжа элжэ хооһор нүрөөрхэний гэг-нэ. Таанад мүнөө өөһдөө-шье хүртэбэт. Тинхэһөө мя-хан хоолой байдагыһе ойт-гобо ёһонгуй. Россин хэдэн хото городуудта бидэ хүн азитаниһе түдэригүүбөө эдэлүүдэд саг үргэлжэ хү-дэлжэ байдаг боловонуудтай зомди. Мүнөө танай инслэт хотодо хүржэ эрэдэ байха-даа. «Алтан эбэр» гэжэ на-фае долоон хоногтой боло-роор арильдэ абаад, Криш-нын эдэс хоолой кукни ам-хидхэдэ байна гэһэбибди. Мян-урдтай байһа.—гэжэ саба.

УЛААН-ҮДЭ ХОТЫН СОВЕТСКЭ РАЙОНОЙ АЖА КОЛЛЕКТИВУУДЭЙ ТҮЛӨӨЛӨГШЭДЭЙ СУГЛААНДА ХАБААДАГШАДАЙ ХАНДАЛГА

Улаан-Үдэ хотын Советскэ районодо ажалуулгад!

Үзүүлэе үдэс гэмтэ ябадалууд улам олоһонорно. Энэзоние эмхи гурим сахидг зургаануудай тоо, баримтануудыс гэршэлэе. Гэмтэ ябадалуудта үхибүүд болон эширшүүтэй хабаададаг болоһониниһе манай наһаа илангага эхээр зогсоно. 1992 оной юһон һарын туршида Советскэ районодо хуулин наһа гүйсөөгшүүд гэмтэ 215 ябадаг гарһан, эмхи гурим эбдэһэн байна. 1991 оной-хитой сасуулхада, хуулин наһа гүйсөөгшүүтэй гарһан гэмтэ ябадалуудтай тоо 30.7 процентээр дэһилжэе.

Һургуулинуудай, техническа мэргэ-жэй олодог үчилшинуудай, технику-мүүдэй һурагал, дээдэ һургуулинуудай оюутал тэдэной тоодо ороно. Үхи-бүүдэй болон залуушумтай дунда гэм-тэ ябадалуудтай олоһонорно ушар тэдэ-нэй, бусад эрхэтэдэй амн наһадна аюул-тай байна. Бидэ, эхонүүд, үхибүүдэй үйлэ хэрэгүүдэн түлөө булгадаа адли харуулсагабайди. Залуу үетэной аян-байдал манай